

забезпечення системи менеджменту підприємства : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (24–26 жовтня 2019, Львів). Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 144–145.

9. Духневич О.В. Особливості проведення контролю за здійсненням публічних закупівель. Ефективність державного управління. 2023. № 4(73). С. 40-45. DOI: 10.36930/507306.

DOI 10.70286/EOSS-24.11.2025.001

ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

Каркуша В'ячеслав

здобувач закладу вищої освіти

Штець Тетяна

PhD, доцент

Кафедра фінансів та бухгалтерського обліку

Приватна організація (установа, заклад)

«Економіко-технологічний інститут

імені Роберта Ельворті, Україна»

Впровадження хмарних рішень у систему бухгалтерського обліку та фінансової звітності стає вирішальним фактором трансформації галузі, що набуває особливої гостроти для України в умовах воєнного стану та динамічних змін ринку. Перехід на цифрові платформи відкриває бізнесу доступ до гнучкості, мобільності та посиленого захисту даних, проте вимагає врахування національної специфіки - від законодавчих нюансів до рівня цифрової грамотності персоналу. Оскільки «хмари» виступають не лише технічним, а й управлінським інструментом, їх успішна адаптація потребує ґрунтовного аналізу та розробки локальних стратегій, здатних підвищити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, що й зумовлює необхідність глибокого дослідження цієї тематики.

Світова практика демонструє стрімку інтеграцію хмарних інструментів у процеси бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності, що докорінно змінює традиційну архітектуру цих бізнес-функцій. Для України цей тренд є не менш значущим, хоча його імплементація супроводжується низкою специфічних особливостей. Головна цінність хмарних середовищ полягає у можливості дистанційного доступу до даних у режимі реального часу, що дозволяє не лише автоматизувати рутинні операції, а й суттєво підвищити достовірність фінансової звітності. Проте на вітчизняному ринку цифровізація стикається з бар'єрами, серед яких - технічні обмеження інфраструктури,

необхідність врахування локального бізнес-контексту та складність нормативного регулювання.

Ключова відмінність впровадження хмарних рішень в Україні полягає саме у жорстких вимогах до комплаєнсу. Зокрема, законодавство диктує суворі протоколи обробки та зберігання персональних даних, що значно звужує коло доступних платформ. Окремим викликом є питання кібербезпеки: в умовах зростання цифрових загроз українські компанії змушені витратити додаткові ресурси на захист інформації. Крім того, проблематичним аспектом залишається інтеграція новітніх хмарних сервісів із застарілим програмним забезпеченням, що часто вимагає значних капіталовкладень. Основні характеристики профільних технологій наведено у табл. 1.

Таблиця 1 - Характеристика хмарних технологій у бухгалтерському обліку

Технологія	Функціональність	Призначення	Специфіка використання в Україні
LedgerCloud	Моніторинг та контроль руху грошових коштів	Забезпечення мобільності управлінських рішень	Повна мовна та технічна локалізація
TaxationCloudPro	Фіскальне адміністрування та податковий облік	Робота з актуальними податковими ставками та нормами	Пряма інтеграція з державними податковими реєстрами
CloudAccounting X	Автоматизоване ведення записів та генерування звітів	Оптимізація бюджету, оперативний доступ до баз даних	Налаштування під вимоги національного законодавства
FinTech Cloud Suite	Підготовка фінансової звітності, бюджетування	Забезпечення валідності та точності даних	Відповідність регуляторним нормам та стандартам

*дані сформовано автором

Європейський досвід інтеграції хмарних сервісів у сферу бухгалтерського обліку та фінансової звітності вирізняється системністю та високим рівнем технологічної зрілості, що помітно контрастує з ситуацією на ринках, що розвиваються, зокрема й українському. Бізнес у країнах ЄС масово переходить на цифрові платформи не лише заради автоматизації рутинних процедур, а й задля забезпечення прозорості та точності формування фінансової звітності. Стратегія дозволяє компаніям суттєво оптимізувати операційні витрати та підвищити загальну продуктивність бізнес-процесів.

Фундаментальною особливістю європейської моделі є безкомпромісне ставлення до кібербезпеки. Жорсткі регуляторні рамки, насамперед Загальний регламент захисту даних (GDPR), диктують найвищі стандарти

конфіденційності, яких зобов'язані дотримуватися провайдери хмарних послуг. Крім того, орієнтація європейського бізнесу на глобальні ринки зумовлює необхідність суворої відповідності Міжнародним стандартам фінансової звітності (IFRS/МСФЗ). Тому перед розробниками виникає вимога створювати гнучкі архітектури, здатні до глибокої кастомізації та безшовної інтеграції з різномірними фінансовими системами. Не менш важливим критерієм вибору технологій стає фактор сталого розвитку: сучасні європейські компанії дедалі частіше зважають на екологічний слід (Green IT) та принципи корпоративної соціальної відповідальності своїх цифрових партнерів.

Активна інтеграція хмарних платформ у фінансовий сектор Європи стала рушієм для впровадження інноваційних підходів до фінансової звітності (рис.1). Європейські підприємства цілеспрямовано інвестують у передові аналітичні інструменти, які не лише автоматизують обробку значних масивів даних, але й дозволяють здійснювати глибинний аналіз фінансових показників та будувати точніші прогнози. Охарактеризований підхід значно підвищує ефективність усього циклу фінансової звітності, що є фундаментом для прийняття зважених управлінських рішень. Завдяки цим інноваціям компанії ЄС зберігають конкурентні переваги та успішно адаптуються до мінливих ринкових умов. Отже, європейська практика використання хмарних рішень у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності демонструє синергію високих технологічних стандартів, жорсткого нормативного регулювання та новаторських підходів до роботи з фінансовою інформацією, що забезпечує безпрецедентну точність, прозорість та ефективність облікових процесів, відкриваючи нові горизонти для оптимізації та сталого розвитку бізнесу.

Рисунок 1. Модель імплементації хмарних рішень у систему фінансової звітності України

Нинішній етап еволюції хмарних рішень став критично важливим інструментом виживання та адаптації для українського бізнесу. В реаліях війни відмова від капітальних інвестицій у фізичне «залізо» на користь орендованих потужностей дозволяє компаніям зберегти ліквідність та забезпечити безперервність процесів. Зокрема, модель IaaS (Інфраструктура як послуга) дає змогу гнучко масштабувати обчислювальні ресурси, що стає рятівним колом для бухгалтерії під час пікових навантажень — наприклад, у періоди подання податкових декларацій чи закриття річної фінансової звітності. Втім, імплементація IaaS в Україні вимагає вирішення специфічних завдань: забезпечення стабільного інтернет-з'єднання, посиленого кіберзахисту та суворого дотримання законодавства щодо локалізації баз даних.

Паралельно з цим, модель PaaS (Платформа як послуга) виступає технологічним фундаментом для створення спеціалізованого софту. Вона надає розробникам готовий інструментарій та середовище для розгортання продуктів, що підтримують різноманітні мови програмування. Для українських підприємств, які не мають бюджетів на розробку ПЗ «з нуля», PaaS є оптимальним шляхом для інтеграції новітніх облікових систем. Це дозволяє бізнесу швидко адаптувати свої цифрові інструменти до турбулентних змін у податковому кодексі та ринковому середовищі.

Кінцевим ланцюгом цієї екосистеми є SaaS (Програмне забезпечення як послуга), що гарантує кінцевому користувачеві миттєвий доступ до програм через веб-інтерфейс, автоматизацію оновлень та незалежність від конкретного пристрою. Разом ці моделі формують гнучку архітектуру, здатну відповідати найжорсткішим вимогам сучасного українського бізнес-ландшафту.

Модель SaaS кардинально переформатовує доступ до інструментарію бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності. Для українських підприємств перехід на такий формат означає суттєву оптимізацію ІТ-бюджетів та отримання доступу до передових технологій без необхідності утримувати власний серверний парк. Ключовою перевагою SaaS є автоматизація оновлень, що гарантує постійну відповідність програмного забезпечення актуальним регламентам та стандартам.

Проте архітектура віддаленого зберігання даних породжує серйозні виклики у сфері кібербезпеки та юридичної чистоти. Оскільки інформація часто розміщується на закордонних серверах, виникає колізія з національним законодавством щодо захисту даних, що вимагає ретельного юридичного аналізу. Тому інтеграція хмарних рішень в Україні потребує комплексного підходу, тобто не лише технічне переозброєння, а й організаційна трансформація. Система має враховувати специфіку податкового поля, корпоративну культуру та рівень цифрової зрілості персоналу, адже тільки за умови гармонізації цих факторів хмарні технології зможуть забезпечити прозорість, гнучкість та ефективність системи фінансової звітності.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що інтеграція хмарних екосистем (IaaS, PaaS, SaaS) виступає безальтернативним драйвером модернізації бухгалтерського обліку та системи фінансової звітності в Україні. В умовах воєнного часу та обмежених ресурсів ці технології дозволяють бізнесу зберегти операційну стійкість, замінюючи капітальні інвестиції в обладнання на гнучкі сервісні моделі. Проте успішність цифрової трансформації залежить не лише від технологічного функціонала, а й від здатності компаній гармонізувати глобальні інновації з локальним контекстом - специфікою податкового законодавства та національними стандартами обліку.

Водночас ключовими бар'єрами на шляху до повної цифровізації залишаються питання кібербезпеки та кадрова адаптація. Для нівелювання ризиків витоку даних критично необхідним є впровадження багаторівневих систем захисту (шифрування, двофакторна автентифікація) та постійний моніторинг загроз. Паралельно з цим, стратегія розвитку має включати системне підвищення цифрової грамотності персоналу та активну участь держави у формуванні чіткого регуляторного поля. Лише комплексний підхід, що поєднує технологічний захист, юридичну відповідність та розвиток людського капіталу, забезпечить ефективність та прозорість процесів фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Алван А. А. Вплив використання технологій хмарних обчислень на бухгалтерську діяльність // Міжнародний журнал досліджень у галузі соціальних та гуманітарних наук. 2022. Т. 12, № 02. URL: <https://doi.org/10.37648/ijrssh.v12i02.022> (дата звернення: 25.10.2025).
2. Бердичевська В. О. Хмарні технології в бухгалтерському обліку організацій: сфери, переваги та проблеми використання // Вісник НДУЕУ. 2023. № 1. URL: <https://doi.org/10.34020/2073-6495-2023-1-099-107> (дата звернення: 02.11.2025).
3. Джорджевич М., Радович О., Бонич Л. Потенціал застосування хмарних технологій у бухгалтерському обліку // Економіка. 2018. Т. 64, № 3. URL: <https://doi.org/10.5937/ekonomika1803023d> (дата звернення: 28.10.2025).
4. Гяу Е. К., Овіреду-Горман К., Аманінг Н., Кпімекуу П. Б. Якісний аналіз витрат і вигод від впровадження хмарної інформаційної системи бухгалтерського обліку: приклад сільських банків Гани // Європейський журнал досліджень у сфері бухгалтерського обліку, аудиту та фінансів. 2023. Т. 11, № 6. URL: <https://doi.org/10.37745/ejaaf.2013/vol11n67091> (дата звернення: 01.11.2025).
5. Састараруджі Д., Хунсопон Д., Пітчаядол П., Чіваміт П. Впровадження хмарного обліку в МСП Таїланду в умовах пандемії COVID-19: пояснювальне тематичне дослідження // Журнал інновацій та підприємництва. 2022. URL: <https://doi.org/10.1186/s13731-022-00234-3> (дата звернення: 30.10.2025).
6. Чжен М., Хуан Р., Ван С., Лі С. Чи демонструють фірми, що впроваджують технології хмарних обчислень, вищі показники ефективності в майбутньому? Підхід текстового аналізу // Міжнародний огляд фінансового аналізу. 2023. № 90. URL: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2023.102866> (дата звернення: 05.11.2025).